

شرح خدمات طرح پژوهشی:

آینده پژوهی منابع و مصارف آب در یزد با توجه به روندهای توسعه اقتصادی (صنعتی و کشاورزی) با تاکید بر پیامدهای اجتماعی، سیاسی، امنیتی و زیست محیطی آن

بیان مسئله:

مسئله کم آبی برای استان یزد که از کم بارش ترین مناطق کشور محسوب می شود، مسئله ای حیاتی و اولویت دار است و آینده این سرزمین به صورتی ناگسستنی با این منبع خدادادی پیوند دارد. از طرفی چندان روشن نیست که مصرف آب استان در بخشهای خانگی، صنعتی و کشاورزی در بلندمدت چه ترکیبی خواهد داشت و در افق زمانی بیست ساله به چه مقدار آب با چه کیفیت و شرایطی در کدام بخشهای اقتصادی و مناطق جغرافیایی نیاز داریم. ابهام دیگر در این مسئله، حجم و شرایط آب قابل تامین از منابع مختلف درون و برون استانی است. به صورت خاص باید روشن شود که آیا فناوریهای نوین می توانند استحصال آب شرب از رطوبت هوا یا دیگر منابع بالقوه را تضمین کنند یا خیر. از سوی دیگر باید روشن شود که ترکیبهای مختلف از حالتی قابل پیش بینی در میزان منابع و مصارف آب، چه سناریوهایی را برای آینده یزد رقم خواهد زد و در هر سناریو چه آثار مطلوب یا نامطلوبی پدیدار خواهد شد؛ ضمن آنکه باید بدانیم سناریوی مطلوب کدام است و از چه طریق می توان آن را زمینه سازی نمود.

بدین ترتیب، آینده استان تحت تاثیر شدید معادله آب قرار دارد که هر دو متغیر منابع و مصارف آن دچار عدم قطعیت های فراوان است؛ علاوه بر آن تاثیرات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی هر کدام از سناریوهای محتمل نیز متفاوت خواهد بود و ضرورت دارد که به روشی علمی و معتبر، این پدیده مورد آینده پژوهی قرار گیرد تا جامعه محلی و مقامات ملی بتوانند برای تحقق سناریوی بهینه از هم اکنون برنامه ریزی و اقدام کنند.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان یزد

شرح خدمات طرح:

- ترسیم دقیق و مستند از وضعیت کنونی کلیه منابع آب استان (شرایط کمی و کیفی)
- تشریح وضعیت کنونی مصارف آب استان (توزیع جغرافیایی، سهم بخشها، کیفیت و...)
- ردگیری و معرفی روندهای گذشته در زمینه تامین و مصرف آب
- شناسایی پیشرانهای کلیدی تاثیرگذار بر آینده مسئله آب استان
- اولویت بندی پیشرانها با کسب نظر از ذینفعان و خبرگان
- احصای عدم قطعیت های ناظر بر پیشرانهای اصلی
- پیش بینی علمی درباره وضعیت یا وضعیت های محتمل هرکدام از عدم قطعیتها در افق زمانی بیست ساله
- طراحی سناریوهای مختلف از ترکیب وضعیتهای محتمل عدم قطعیتهای پیشرانهای اصلی
- تشکیل مخروط آینده پژوهی شامل آینده های محتمل، امکان پذیر، باورپذیر و...
- پیش بینی تاثیرات مثبت هرکدام از سناریوهای اصلی از جنبه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی، زیست محیطی و...
- ارزیابی و تحلیل پیامدهای منفی و ناخواسته هرکدام از سناریوها از جنبه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی، زیست محیطی و...
- تعیین سناریوی مطلوب بر اساس معیارهای فنی و نظرخواهی از ذینفعان کلیدی
- معرفی بازیگران اصلی و نقش مورد انتظار هرکدام از آنها در تحقق سناریوی مطلوب
- ترسیم نقشه راه شکل دهی به سناریوی مطلوب به صورت زمانبندی شده
- تهیه برنامه عملیاتی برای اجرای نقشه راه سناریوی مطلوب

مدت اجرای پژوهش تا پایان سال ۱۴۰۰ تعیین می گردد.

هزینه اجرای پژوهش ۲۰۰۰-۱۵۰۰ میلیون ریال برآورد می گردد. (که متناسب با آتم های پیشنهادی مشاور می تواند تغییر یابد).